

Atomavfall

Atomkraft lager farlig søppel.
Det må legges inni fjell.
Der må det ligge i tusen år.

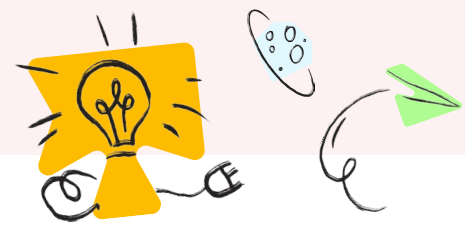
SØPPEL

FARLIG

LAGRES

1000 ÅR

Atomavfall

I Norge har vi brukt atomkraft i 75 år. Kjernekraftverk lager mye strøm, men det blir også farlig avfall som må behandles riktig. Norge har nesten 17 tonn med farlig avfall, og det kan ikke bare kastes i vanlige søppeldunker.

Myndighetene har derfor laget midlertidige lagringssteder for det farlige avfallet. Nå leter de etter et trygt sted å lagre atomavfall for alltid.

Geologene sjekker ut hvor det beste og tryggeste fjellet i Norge er. Forskerne må være sikre på at fjellet er sterkt og trygt nok til å ta vare på atomavfallet.

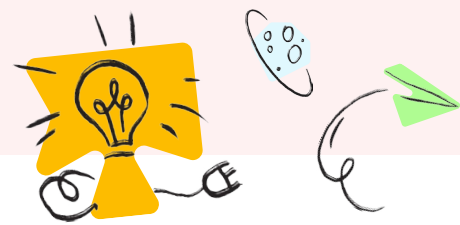
Atomavfall må lagres i veldig lang tid, da det kan være farlig i mange tusen år. Det stedet som til slutt blir valgt ut må kunne stå der i mange, mange år fremover.

Det er en lang prosess å bygge et anlegg for å lagre atomavfall. Forskerne tror de får ferdig et lager i år 2070.

Foto: Harald Hovde/TVO

I Norge lagres atomavfall midlertidig på Kjeller i Lillestrøm, i Halden og i Himdalen i Aurskog-Hølen.

Atomavfall

I Norge har vi forsket på atomkraft i 75 år. Kjernekraftverk lager mye strøm, men det blir også farlig avfall som må behandles riktig. Norge har nesten 17 tonn med farlig avfall, og det kan ikke bare kastes i vanlige søppeldunker.

Myndighetene har derfor laget midlertidige lagringssteder for det farlige avfallet. Nå leter de etter et trygt sted å lagre atomavfall permanent. Geologer studerer fjell og undersøker områder for å finne det beste stedet. Målet er å lagre avfallet trygt for alltid, uten at mennesker trenger å følge med på det.

Selv om det er dyrt og tar lang tid å rydde opp atomavfall, er omfanget i Norge lite sammenlignet med andre land. For eksempel forventer Sverige å ha 12 000 tonn brukt brensel fra sine atomkraftverk. Hvert land må ta ansvar for sitt eget avfall, og det er ikke lov å be Sverige eller Finland lagre vårt avfall.

Geologene samler nå kunnskap for å finne ut hvor det beste og tryggeste fjellet i Norge er. Forskerne må være sikre på at fjellet er sterkt og trygt nok til å ta vare på avfallet. De ser på geologien og samarbeider med kommunene. Og det er viktig å være sikre på at løsningen som velges er trygg. Atomavfall må lagres i veldig lang tid da det kan være farlig i mange tusen år. Det stedet som til slutt blir valgt ut må kunne stå der i mange, mange år fremover.

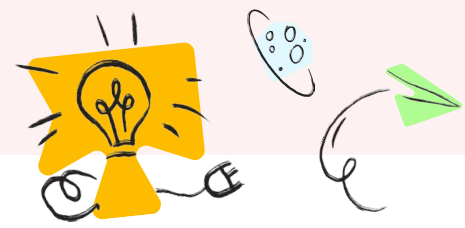
Det er en lang prosess å bygge et anlegg for å lagre radioaktivt avfall, og det kan ta mange år. Forskerne tror de får ferdig et lager i år 2070.

Foto: Hannu Huovila/TVO

Onkalo er et finsk anlegg for lagring av brukt atomavfall fra kjernekraftverk. Anlegget vil bli verdens første permanente fjelldeponi for lagring av radioaktivt avfall. Onkalo ligger i Eurajoki kommune på vestkysten av Finland. Det er ca. fem kilometer fra Olkiluoto kjernekraftverk.

I Norge lagres det atomavfall midlertidig på Kjeller i Lillestrøm, i Halden og i Himdalen i Aurskog-Hølen.

Atomavfall

Oppgaveark til leseteksten om atomavfall

1) Hvor kan man kaste atomavfall?

2) Hvor lenge må atomavfall lagres?

3) I hvilket fylke er alt atomavfall i Norge lagret midlertidig?

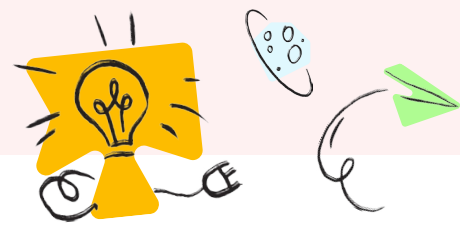

4) Hva skjer i Eurajoki?

5) Hvorfor kan man ikke bare lagre atomavfall i et lagerhus?

Miljøverngruppa Bellona oppdaget nedgravd atomavfall!

For 70 år siden startet noen mennesker opp et atomprogram i Norge, men de visste ikke hvor vanskelig det skulle bli å bli kvitt avfallet.

Bellona er en norsk miljøstiftelse som har vært ledende i arbeidet mot atomavfall. Organisasjonen har fokusert på å avdekke og øke bevisstheten om risikoen knyttet til atomavfall. Bellona har drevet frem sikrere og mer bærekraftige løsninger for håndtering og lagring av radioaktivt avfall.

I 1993 oppdaget miljøaktivister fra Bellona at det var radioaktivt søppel gravd ned på et sted som heter Kjeller, utenfor Oslo. De aksjonerte og inviterte pressen for å vise dem problemet. Bellona fant mange tønner med atomavfall gravd ned i bakken. Dette skapte mye bråk og folk var sjokkerte. Endelig skjønnte myndighetene at de måtte gjøre noe med situasjonen.

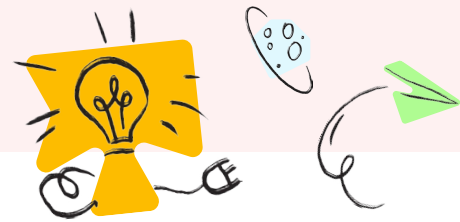
Atomkraft er farlig fordi avfallet det skaper er helseskadelig. Radioaktivt avfall sender ut stråling som kan være svært helseskadelig for kroppen vår. Det er viktig å håndtere avfallet på en trygg måte for å beskytte mennesker og miljø. Dessverre har vi ennå ikke funnet en perfekt løsning på hvordan vi kan kvitte oss med det farlige avfallet.

Myndighetene i Norge jobber fortsatt med å finne måter å håndtere og lagre atomavfall på en trygg måte for å beskytte miljøet og menneskers helse i mange tusen år fremover. Bellona følger nøye med på hva som blir gjort!

Navnet "Bellona" refererer til en romersk krigsgudinne. Bellona hadde sitt tempel utenfor byen Roms bymurer, og dette var det stedet der det romerske senatet møtte fremmede makters sendemenn. Både gudinnen og miljøorganisasjonen Bellona representerer både forhandlinger og krig.

Foto: Miljøstiftelsen Bellona. Gjengitt med eiers tillatelse.

Miljøverngruppa Bellona oppdaget nedgravd atomavfall!

Oppgaveark

1) Hvem er leder av Bellona?

2) Hvor lenge har Bellona eksistert?

3) Hva var det Bellona oppdaget i 1993?

4) Hvilke andre saker er det Bellona jobber med?

